

مبحث تعریف مجموعه-عضو بودن - زیر مجموعه-تساوی صفحه کتاب درسی	نام دبیر: معصومه نوربخش نام دوره : نام آموزشگاه: روش، دبیر، صبا نور شماره جلسه: اول نام درس و مقطع و رشته: ریاضی نهم تاریخ جلسه:
--	--

تمرین از کتاب های درسی، آبی، پرتکرار و تابستان								نام کتاب	
			28	27	26	پرتکرار 25 ر	2	درسی 1	برای کلاس دبیر و کار در کلاس
		38	37	35	33	پرتکرار 30 ر	4	درسی 3	برای کار در منزل

تعریف مجموعه:

به طور شهودی می توان گفت هر دسته ی مشخص شده از اشیا را یک مجموعه می نامند و آن اشیا را اعضای آن مجموعه می گویند. مانند: مجموعه ی آدم های روی زمین

تمرین: کدام یک از موارد زیر یک مجموعه را مشخص می کند؟

الف) انسان های باهوش   ب) حیوانات قوی   ج) اعداد بسیار بزرگ   د) اعداد طبیعی بزرگ تر از 10^{-6}

نکات:

- ✓ در نوشتن و نمایش مجموعه ها، جابجایی اعضای مجموعه، مهم نیست و با جابجایی اعضای یک مجموعه، مجموعه جدیدی ساخته نمی شود.
- ✓ مجموعه ی تهی مجموعه ای ست که هیچ عضوی ندارد و با $\emptyset$ یا $\{ \}$ نشان داده می شود.
- ✓ تهی، زیر مجموعه ی هر مجموعه است.
- ✓ هر مجموعه، زیر مجموعه ی خودش است $A \subset A$

تعلق (عضویت): هرگاه عضوی در مجموعه ای باشد، می گوئیم آن عضو به مجموعه تعلق دارد و نماد $\in$ استفاده می کنیم.
 اگر عضوی به مجموعه متعلق نباشد از علامت $\notin$ استفاده می کنیم.

تمرین: اگر Z, N, Q, Q', R به ترتیب مجموعه ی اعداد حقیقی، گنگ، گویا، طبیعی، صحیح باشند، از جملات زیر کدام ها درست و کدام نادرست هستند؟

الف) $-2 \in N$ ب) $-\frac{1}{3} \in Q$ ج) $\sqrt{2} \in Q$ د) $\sqrt{2+1} \in Q$

ه) $\frac{\sqrt{2}}{2} \in Q'$ و) $Q \in R$ ز) $1 \in R$

زیر مجموعه:

اگر هر عضو مجموعه A ، عضوی از مجموعه B باشد، A را زیر مجموعه ی B می نامند و به صورت $A \subset B$ نشان می دهند.

تمرین: با توجه به مثال قبل، کدام یک از عبارات زیر درست و کدام یک نادرست است؟

الف) $N \subset Z$ ب) $Z \subset N$ ج) $Q \subset Q'$

د) $Q \subset R$ ه) $Q' \subset R$ و) $Z \subset Q'$

تمرین: مجموعه اعداد صحیح بین 3 و 4 را بنویسید.

تمرین: همه ی زیر مجموعه های مجموعه $A = \{1, a, 0\}$ را بنویسید.

تساوی دو مجموعه:

دو مجموعه را مساوی گویند اگر هر عضو یکی، عضو دیگری نیز باشد. به عبارت دیگر دو مجموعه A, B را مساوی گویند هر گاه $A \subset B$ و $B \subset A$.
تمرین: اگر مجموعه های $A = \{1, z, 3\}$ و $B = \{2, 3, x, y+2\}$ مساوی باشند، آن گاه x, y, z را بیابید.

تمرین: مجموعه $A = \{-2, -1, 0, 1, 2\}$ را در نظر بگیرید. مشخص کنید کدام یک از مجموعه های زیر با هم برابر و کدام یک نابرابرند.

$$B = \{x \in A \mid x^2 \leq 2\} \quad C = \{x \in A \mid -1 \leq x \leq 1\} \quad D = \{x \in A \mid x^4 = 1\}$$

تمرین: همه ی زیر مجموعه های، مجموعه ی $A = \{-1, 0, 2\}$ را بنویسید.

تمرین: تمام زیر مجموعه های هر یک از مجموعه های زیر را بنویسید.

$$A = \{x \in \mathbb{N} \mid 2x + 1 = 3\} \quad B = \{2x \mid x = 0, 2, 3\}$$

تمرین: اگر $A = \{1, 2, 3, \emptyset\}$ ، آن گاه درست و نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید.

$A \in A$ (ج)	$\{2, 1\} \in A$ (ب)	$\{2, 1\} \subset A$ (الف)
$\emptyset \in A$ (ر)	$\emptyset \subset A$ (ذ)	$A \subset A$ (د)
$4 \notin A$ (ش)	$\{A\} \subset A$ (س)	$1 \in A$ (ز)